

ΜΕΝΙΟΣ
ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

Φεγγάρι
από Πέτρα

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Φεγγάρι από πέτρα**
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Μένιος Σακελλαρόπουλος
ΘΕΩΡΗΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Χρυσούλα Τσιρούκη
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Βίκυ Αυδή
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Βάσω Βύρρα

© Μένιος Σακελλαρόπουλος, 2010, 2026
© Φωτογραφιών εξωφύλλου: Adobe Images
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2026

Πρώτη έκδοση: Εκδόσεις Λιβάνη, 2010
Δεύτερη έκδοση: Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ, Φεβρουάριος 2026

ISBN 978-618-01-6426-8

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου. Επίσης απαγορεύεται η οποιαδήποτε αναπαραγωγή όλου ή μέρους του βιβλίου για σκοπούς εκπαίδευσης σε συστήματα ή τεχνολογία τεχνητής νοημοσύνης. Το έργο αυτό προστατεύεται προφυλάσσεται από διαδικασίες TDM-Διαχείρισης Δεδομένων Δοκιμών [Άρθρο 4(3) Οδηγία (ΕΥ) 2019/790].

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.

Από το 1979

Έδρα:

Τατοίου 121, 144 52 Μεταμόρφωση

Βιβλιοπωλείο:

Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα

Τηλ.: 2102804800

PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.

Since 1979

Head Office:

121, Tatoiu Str., 144 52 Metamorfossi, Greece

Bookstore:

13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece

Tel.: 2102804800

e-mail: info@psychogios.gr
psychogios.gr

ΜΕΝΙΟΣ
ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

Φεγγάρι
από πέτρα

Το βιβλίο αυτό είναι καθαρά μυθοπλαστικό. Τα ονόματα, οι χαρακτήρες, τα περιστατικά, οι ιδεολογίες και οι θεσμοί που περιγράφονται ή υπονοούνται είναι προϊόν της φαντασίας του συγγραφέα ή χρησιμοποιούνται σε φανταστικό πλαίσιο. Οποιαδήποτε ομοιότητα με πραγματικά γεγονότα, πολιτικά και θρησκευτικά συστήματα ή πρόσωπα, εν ζωή ή όχι, είναι τελείως συμπτωματική.

*Στη μνήμη του πατέρα μου Γιώργου,
που ήθελε να με δει εισαγγελέα
(να κνηγάω τον Χολέβα;),
αλλά εγώ προτίμησα να κνηγήσω το όνειρό μου.
Πατέρα, κάτι έκανα.
Κι εκεί που είσαι –στον παράδεισο σίγουρα–,
να ξέρεις ότι μ' άρεσε αυτό το όνειρο,
που τ' ακολούθησα με πίστη,
βασισμένος στις δικές σου αρχές.*

Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΑΜΑΡΤΙΑΣ...

Εβλεπε το τελευταίο της τοιγάρο να πεθαίνει καθώς το πίεζε μανιασμένα με τα δάχτυλά της στο κρυστάλλινο τασάκι του σαλονιού. Εκείνη τη στιγμή σκέφτηκε ότι και η ίδια αργοπέθαινε μέσα της, ανήμπορη να δώσει απαντήσεις στα βασανιστικά της ερωτήματα, αυτά που της τύλιγαν τον λαιμό και της έκοβαν την ανάσα.

Ήταν η τέταρτη μέρα μέσα στην ίδια εβδομάδα που ο άντρας της, ο Αλέξανδρος, αργούσε να επιστρέψει στο σπίτι. Οι δικαιολογίες του έμοιαζαν με τις μάταιες προσπάθειες μιας πεταμένης στον δρόμο εφημερίδας να κρατηθεί από τον δυνατό αέρα που την παρασέρνει. «Μα σοβαρολογείς τώρα; Καίγομαι! Έχω τόση δουλειά, να την παρατήσω; Και τι θα κάνουμε; Δε βλέπεις ότι έχει έρθει για τα καλά η κρίση;» της είπε τις τρεις προηγούμενες φορές, που πρέπει –όπως τα υπολόγισε εκείνη– να είχε επιστρέψει τα χαράματα.

Οι σκέψεις της όμως έπεφταν πάνω σε ψηλό τοίχο. Δουλειά, δουλειά, δουλειά... Γιατί όμως δε σηκώνει το κινητό του τηλέφωνο; Και τι δουλειά είναι αυτή που κάθε μέρα κρατάει ως τα χαράματα; Εισαγωγές – εξαγωγές ήταν το επάγγελμα του Αλέξανδρου. Τι εισάγει και τι εξάγει στη μία και στις δύο η ώρα τη νύχτα; Τέτοιες ώρες γίνονται άλλου είδους εισαγωγές – εξαγωγές...

Αυτή τη φορά ήταν αποφασισμένη να τον περιμένει, έστω κι αν αισθανόταν σακατεμένη από την απίστευτη κούραση της μέρας. Ακόμα κι αν χρειαζόταν να πει όλο τον βραστήρα του καφέ για να μείνει ξύπνια, θα το έκανε. Έπρεπε να ξεκαθαρίσει μια και καλή το θέμα των «εισαγωγών εξαγωγών».

Αρχικά είπε να βάλει ένα ποτό για να πνίξει πιο εύκολα την αγανάκτηση και τη λύπη της, εκείνο το κενό που υπήρχε μέσα της. Κατάλαβε όμως ότι αυτό θα την έστελνε γρηγορότερα για ύπνο, κι έτσι η μόνη λύση ήταν ο καφές, που ήταν βέβαιο ότι την πείραζε στο στομάχι. Αναγκαίο κακό, σκέφτηκε, και γέμισε την κούπα της μέχρι πάνω.

Η κούπα... Πόσο την αγαπούσε εκείνη την κούπα... Ήταν ενθύμιο από το γαμήλιο ταξίδι τους στην Πράγα, πριν από σχεδόν πέντε χρόνια. Είχαν τελειώσει τη βόλτα τους στη Γέφυρα του Καρόλου και, βγαίνοντας στην πλατεία, πίσω από το παλιό δημαρχείο, την αγόρασαν από κάποιον υπαίθριο πωλητή, που με ένα ειδικό μηχάνημα τύπωνε μια φωτογραφία πάνω της. Στη δεξιά της μεριά απεικόνιζε τον καθεδρικό ναό του Αγίου Βίτου, στην αριστερή το καταπληκτικό Αστρονομικό Ρολόι, ενώ στη μέση έστεκε εκστασιασμένο το ερωτευμένο ζευγάρι. Τώρα ήθελε να τη θρυμματίσει, γιατί έτσι κομμάτια και θρύψαλα ήταν η ψυχή της.

Άλλο Αλέξανδρο είχε γνωρίσει τότε, όταν το ταξιδιωτικό γραφείο στο οποίο εργαζόταν εκείνη την εποχή την είχε στείλει να κάνει την ξενάγηση σε πέντε Έλληνες επιχειρηματίες που βρίσκονταν στην πρωτεύουσα της Τσεχίας. Ήταν από τις καλύτερες ξεναγούς-διερμηνείς, αριστούχος της σχολής της, και η τρέλα της με τις ξένες γλώσσες την είχε ωθήσει να μάθει και ορισμένες σπάνιες, όπως τα τσεχικά. Ακόμη θυμόταν ότι ο ένας από τους πέντε VIP της παρέας, ο Αλέξανδρος Χολέβας, ξεχώριζε για την ευστροφία και την ευφροαδειά του, την απίστευτη παρατηρητικότητά του, αλλά και το ενδιαφέ-

ρον του για όλα όσα έβλεπε. Οι άλλοι τέσσερις βαριόνταν αφόρητα, και συχνά πυκνά, ακόμα και μπροστά σε αδιανόητης ομορφιάς μνημεία, ηλικίας εξακοσίων ετών, συζητούσαν για αυτοκίνητα, ποδόσφαιρο ή παλαιωμένα ούισκι που έκαναν τη διαφορά. Όχι μόνο δεν άκουγαν την ξεναγό, αλλά σχεδόν ούτε που κοιτούσαν τα μνημεία.

Έτσι την κέρδισε, έπειτα από σκληρή μάχη βέβαια. Το κάστρο της Μανιάτισσας Σμαράγδας Γιατροάκου έμεινε απόρθητο για καιρό, γιατί δεν την ενδιέφεραν ούτε τα εφήμερα ως προς τις σχέσεις ούτε τα πολλά χρήματα που διέθετε –κι αυτό ήταν φανερό– ο Αλέξανδρος Χολέβας. Του το είχε ξεκαθαρίσει από την πρώτη στιγμή: «Δε με νοιάζουν τα λεφτά σου, μόνο το εσωτερικό με αφορά».

Όχι ότι κακόπεσε. Στα τριάντα εφτά του τότε, ο Αλέξανδρος ήταν κινούμενος πειρασμός. Γκριζομάλλης σαν τον Τζορτζ Κλούνεϊ, με ωραία κορμιστασιά, κληρονομιά από το πόλο, με το οποίο είχε ασχοληθεί πολλά χρόνια, ιδιαίτερα γοητευτικός σε όλα του και πολύ αρρενωπός, σε βαθμό ώστε και η ίδια να απορεί πώς την επέλεξε. Στα είκοσι έξι της, δεν ήταν άσχημη, απλώς δεν είχε καμία σχέση με τις καλλονές που κυκλοφορούσαν γύρω τους. Ήταν μια λεπτοκαμωμένη ξανθιά με καστανά μάτια. Ό,τι έχανε από το στήθος το κέρδιζε από τα καλλίγραμμα πόδια της, το πιο δυνατό της σημείο. Πάντως, είχε ένα πρόσωπο που το συμπαθούσες αμέσως, γιατί ήταν ζεστό και πολύ ανθρώπινο.

Όμως η τολμηρή –πάντα ήταν– Μανιάτισσα τον είχε ρωτήσει μια φορά τι της βρήκε. «Ο τύπος σου, αυτό το... κυριλέ που αποπνέεις, το κλασάτο δηλαδή, ο χαρακτήρας σου, οι τρόποι σου, η ψυχή σου, το αθώο χαμόγελό σου, η καλοσύνη σου, η ηρεμία και η πραότητα που βγάζεις, όλα αυτά είναι για μένα διαβατήριο επιτυχίας. Κι έπειτα, μωρό μου, είμαι βιτσιόζος με τα γυναικεία δάχτυλα και πόδια. Και τα δικά σου είναι

για διαφήμισή του Armani!» ήταν η απάντηση που πήρε. Αυτός ο τόσο γοητευτικός άντρας, που ενέπνεε εμπιστοσύνη και ζεστασιά –γι’ αυτό άλλωστε τον ερωτεύτηκε παράφορα–, έγινε με τον καιρό ένας μυστικοπαθής άνθρωπος με τον οποίο πολύ σπάνια μπορούσε πλέον να συζητήσει. Όχι μόνο γιατί είχε γίνει κλειστός σαν στρείδι, αλλά κι επειδή πάντα έλειπε.

Εκεί, μέσα στην πικράδα του σκέτου καφέ, η Σμαράγδα σκέφτηκε δύο πράγματα που έπαιξαν μεγάλο ρόλο στη μεταστροφή του Αλέξανδρου, τα οποία όμως εκείνη δεν είχε δει τόσο καθαρά εγκαίρως, ίσως γιατί εξακολουθούσε να είναι παράφορα ερωτευμένη, ενδεχομένως δε και τυφλή.

Λίγο μετά αφότου γέννησε το δεύτερο παιδί τους, την Ελευθερία, ο Αλέξανδρος έπαψε να είναι στοργικός, όπως ήταν στην πρώτη της εγκυμοσύνη, όταν έφερε στον κόσμο τον Αλκιβιάδη. Η ίδια τράβηξε το κουπί, γιατί εκείνος είχε πάντα δουλειές. Ακόμα κι όταν αναγκάστηκε να μείνει στο μαιευτήριο περισσότερες μέρες, επειδή παρουσίασε αιμορραγία, ενώ το μωράκι, πέρα από τον ίκτερο που είχε εκδηλώσει, μπήκε στη θερμοκοιτίδα λόγω αναπνευστικών προβλημάτων, εκείνος έφυγε σε ταξίδι για δουλειές, οι οποίες, όπως της είπε, δε γινόταν να περιμένουν, γιατί ήταν σημαντικές. Εκείνη τη νύχτα που της ανακοίνωσε, χωρίς πολλές λεπτομέρειες, ότι θα πήγαινε στην Τουρκία, η Σμαράγδα έκλαιγε ως το ξημέρωμα, αδυνατώντας να κατανοήσει πώς η όποια δουλειά μπορούσε να είναι πιο σημαντική από την ίδια και το μωρό. Κι ήταν η πρώτη φορά που θα έμενε κι ο Αλκιβιάδης δίχως έναν από τους γονείς του.

Αυτή η σκέψη και μόνο την οδήγησε να ψάξει με μανία «ένα τσιγάρο και τι στον κόσμο». Το άδειο πακέτο την έκανε να ανοίξει και να κλείσει σαν λυσσασμένη συρτάρια, ντουλάπια, τσάντες, ντουλάπες, να ψαχουλέψει τις τσέπες ρούχων. Δε βρήκε τίποτα, κι αυτό την έφερε ως την τρέλα. Ήθελε όσο

τίποτα όχι απλώς να καπνίσει, αλλά να κολυμπήσει μες στη νικοτίνη, να τη νιώσει να αγκαλιάζει όλο της το κεφάλι. Κι αυτή, η μοναδική της συντροφοιά, την είχε προδώσει.

Δε γινόταν να βγει από το σπίτι για να πάει να βρει περσίπτερο ανοιχτό, αφού δεν μπορούσε καν να διανοηθεί ότι θ' άφηνε μόνα τους τα παιδιά μέσα στη νύχτα. Μάλιστα η Ελευθερία έβηξε πολύ στον ύπνο της, κι αυτό ως μητέρα την είχε ανησυχήσει. Δεν είχε δει βελτίωση ούτε μετά το σιρόπι που της είχε δώσει. Έτσι, το συγκεκριμένο βράδυ εξελισσόταν σε διπλό εφιάλτη. Όχι μόνο με τα λογής λογής προβλήματατά της, αλλά και χωρίς τσιγάρα – εκείνη, μια φανατική καπνίστρια.

Σχεδόν δαγκώνοντας τα δάχτυλά της, ξανάφερε στο μυαλό της το πώς ξεπέρασε στην πορεία εκείνη την πικρή ιστορία μετά τη δεύτερη γέννα, αλλά όποτε το θυμόταν, μια βρύση άνοιγε μέσα της και τα δάκρυα έπνιγαν τα μάτια της αναζητώντας διέξοδο. Δεν τη θάμπωσαν ποτέ τα δώρα που της έφερε ο Αλέξανδρος γυρίζοντας από κάθε ταξίδι του –κι ήταν συχνά αυτά–, γιατί, μεγαλωμένη στην πέτρινη και σκληρή γη της Μάνης, έμαθε να είναι λιτή και αδιάφορη για τα λούσα και τα μεγαλεία, που δεν της έλεγαν τίποτα. Μεγάλο μέρος της ζωής της το πέρασε δίπλα στις αλατισμένες από τη θάλασσα πέτρες του Οίτυλου, σημαδούρες ζωής γι' αυτή. Η στυλνάδα της πέτρας τη σημάδεψε για πάντα, όπως και οι άνθρωποι της περιοχής, σκαμμένοι από τον ήλιο, την αλμύρα, τον αέρα, που βασανίζονταν να επιβιώσουν.

Ο πατέρας της, ο Χρήστος Γιατράκος, δάσκαλος τότε στο ορεινό Οίτυλο, της έμαθε από μικρή να αγαπάει την ουσία της οικουμένης, όπως της έλεγε με έμφαση, δηλαδή τα γράμματα. Ήταν κι ο ίδιος σκληρός, έχοντας ζήσει μέσα σε βεντέτες και μοιρολόγια –με μάνα ξακουστή μοιρολογίστρα όλης της περιοχής– και περήφανος για το ομηρικό Οίτυλο.

Μάλιστα, παιδούλα ακόμα, η Σμαράγδα είχε μάθει απ' έξω ένα απόσπασμα της *Ιλιάδας*, που ακόμη μπορούσε να το απαγγείλει.

*Οἳ δ' εἶχον κοίλην Λακεδαίμονα κητώεσσαν,
Φᾶρῖν τε Σπάρτην τε πολυτρήρωνά τε Μέσσην,
Βρυσείας τ' ἐνέμοντο καί Αὐγείας ἐρατεινάς,
οἳ τ' ἄρ' Ἀμύκλας εἶχον Ἔλος τ' ἔφαλον πτολίεθρον,
οἳ τε Λάαν εἶχον ἠδ' Οἴτυλον ἀμφενέμοντο...*

Δεν κατάλαβε ποτέ γιατί ο πατέρας της έκλαιγε κάθε φορά που του έλεγε αυτό το απόσπασμα. Ίσως γιατί τον συγκινοῦσε πολύ ο Όμηρος. Τότε μόνο την αγκάλιαζε και τη φιλούσε –όταν του απήγγελλε με στόμφο το κομμάτι της ραψωδίας Β–, ποτέ άλλοτε, κι ας ήταν το στερνοπαίδι, έπειτα από τρεις γιους, τον Παῦλο, τον Φώτη και τον Βασίλη.

Η Σμαράγδα, στις κοντινές εκδρομές της στα γύρω μέρη, ονειρευόταν να την αξιώσει ο Θεός να αποκτήσει κάποτε ένα σπίτι στην πολιτεία των στοιχειωμένων πύργων, τη Βάθεια, για να ζήσει το βυζαντινό όνειρο. Είχε δει ανθρώπους να κλάινε συνεπαρμένοι από την ομορφιά και το μεγαλείο του τοπίου, κι εκείνη, όσες φορές κι αν είχε πάει, δεν μπορούσε να συγκρατήσει τα δάκρυά της.

Τώρα έκλαιγε η ψυχή της για την απομόνωσή της σε μια χρυσή φυλακή, που της παρείχε τα πάντα εκτός από αγάπη. Κι όμως, μόνο αυτό την ένοιαζε, κι ένιωθε ότι αγαπούσε ακόμη τον Αλέξανδρο. Τον είχε παντρευτεί από τη λαχτάρα της να κάνει οικογένεια και παιδιά, έστω κι αν κανένα απ' τα δυο δεν πήρε όνομα της οικογένειάς της. Της το είχε πει κάποτε η μάνα της, η Διαμάντω, αλλά εκείνη δε θέλησε να το συζητήσει. Δεν είχε ακριβώς συναινέσει, αλλά είχε δεχτεί την απόφαση του άντρα της, ο οποίος είχε ένα παράξενο σκεπτικό:

«Αλκιβιάδης, γιατί το παιδί θα γίνει στρατηγός-κυρίαρχος στη ζωή του, και Ελευθερία, γιατί αποπνέει αυτό που λέει τ' όνομα: ελευθερία...».

Πώς να διαφωνούσε με έναν άνθρωπο που λάτρευε; Κι έπειτα, δε θεωρούσε τόσο αναγκαίο να πάρουν τα παιδιά, σώνει και καλά, τα ονόματα των παππούδων τους. Οι γονείς του Αλέξανδρου είχαν πεθάνει, οι δικοί της ζούσαν, αλλά θα μπορούσαν να το ξεπεράσουν.

Το δεύτερο γεγονός που ένιωθε τώρα ότι είχε αλλάξει τον Αλέξανδρο ως προς τη συμπεριφορά του ήταν η απόφασή του να αγοράσει δύο παμπάλαια πλοία για μεταφορά εμπορευμάτων, γιατί, όπως έλεγε χρωματίζοντας με κάθε δυνατό τόνο τη φωνή του, «μόνο έτσι, με δικά σου μέσα, μπορείς να σταθείς στο εμπόριο. Και τα πλοία γεννάνε λεφτά, κύρος, δύναμη και σε οδηγούν σε πάνω σκαλιά».

Η ίδια δεν το πολυσκάλισε. Άλλωστε, από πεποίθηση, δεν ανακατευόταν στις δουλειές του άντρα της, κάτι που τον είχε βολέψει ιδιαίτερα. Και δεν ανακατευόταν επειδή εκείνη την περίοδο της περίφημης αγοράς των πλοίων είχαν χαλάσει τις καρδιές τους. Εκείνος είχε πουλήσει όχι μόνο το πατρικό του, ένα υπέροχο αρχοντικό στην Καστέλλα, αλλά και μεγάλο κομμάτι της περιουσίας της μητέρας του στην Καλαμάτα, όπως και το φαρμακείο του πατέρα του, σε κεντρικό σημείο στο Πασαλιμάνι. Επίσης, είχε παραχωρήσει το μερίδιό του από δύο επιχειρήσεις στις οποίες ήταν μέτοχος –μία με ρούχα και μία με τυπογραφικές εργασίες–, ενώ είχε πάρει και ένα μεγάλο δάνειο για να μπορέσει να αγοράσει τα δύο πλοία, βάζοντας υποθήκη αρκετά ακόμα περιουσιακά του στοιχεία. Η Σμαράγδα είχε διαφωνήσει κάθετα, αλλά δεν είχε καταφέρει να τον αποτρέψει. Στο κάτω κάτω, δική του ήταν η περιου-

σία και δεν ήθελε να νομίζει ότι σκεφτόταν οτιδήποτε εκ του πονηρού.

Μετά την αγορά των δύο πλοίων λοιπόν –*Ποσειδών 1* και *Σεμίραμις* ήταν τα ονόματά τους–, ο Αλέξανδρος ήταν μονίμως εξαφανισμένος. Στην ουσία, πήγαινε στο σπίτι μόνο για βραδινό ύπνο, έχοντας προηγουμένως τσιμπήσει κάτι πρόχειρο στο γραφείο. Τότε αυξήθηκαν κατακόρυφα και τα ταξίδια. Αίγυπτος, Τουρκία, Αλβανία, Σκόπια, Βουλγαρία ήταν οι πιο συνηθισμένοι προορισμοί, μαζί με κάποιους άλλους περίεργους, όπως Σρι Λάνκα ή Καμπότζη. Στις απλές απορίες της Σμαράγδας απαντούσε ότι έπρεπε να επιβλέπει ο ίδιος τη φόρτωση των εμπορευμάτων, «γιατί, αν δεν είσαι εκεί ο ίδιος προσωπικά, μαύρο φίδι που σ' έφαγε».

Έτσι, με τόσα πέρα δώθε του Αλέξανδρου στην οικουμένη για να μπουν στα πλοία του όλες οι ντάνες της ξυλείας ή του σιδήρου, η Σμαράγδα έγινε μάνα και πατέρας μαζί για τα παιδιά, τα οποία σπάνια τον έβλεπαν στο σπίτι, αλλά είχαν δωμάτια γεμάτα με δώρα και ηλεκτρονικά παιχνίδια κάθε είδους, κι ας μην μπορούσαν ακόμα να παίξουν μ' αυτά, καθώς ο μεγάλος ήταν μόλις τεσσάρων και η μικρή τριών ετών. Και η ίδια, βασίλισσα δίχως σκήπτρα, περνούσε ατέλειωτες ώρες μοναξιάς στο σπίτι-παλάτι στον Άγιο Στέφανο, χαζεύοντας απλώς το τοπίο από το παράθυρο.

Ήταν μια πανέμορφη μεζονέτα σε ένα συγκρότημα κατοικιών, το οποίο διέθετε και μια πισίνα αρκετά μεγάλων διαστάσεων. Η ίδια βέβαια δεν κολύμπησε ποτέ, γιατί φοβόταν μην την τρυπήσουν οι μεγάλες μύτες που είχαν όλες τους οι γειτόνισσες. Στη Μάνη είχε μεγαλώσει, όχι στο Κολωνάκι! Έτσι, αρκούσαν να απολαμβάνει με τις ώρες τη θέα από το μεγάλο σαλόνι, περιτριγυρισμένο από μπαλκονόπορες.

Αυτό έκανε και τώρα. Χάζευε από τη μεγάλη μπαλκονόπορτα του σαλονιού, βλέποντας τα δέντρα να χορεύουν βαλς,

αγκαλιασμένα σφιχτά κόντρα στον χειμωνιάτικο άνεμο. Έξω φυσούσε δυνατά, αλλά μέσα ένιωθε τόσο ασφυκτικά, ώστε προτιμούσε να βγει στο μπαλκόνι για να ανασάνει βαθιά, μπας και δροσίσει την ψυχή της, που την αισθανόταν να τσουρουφλίζεται.

Ο αγέρας εφορμούσε και χωνόταν στις σχισμάδες που έβρισκε στο πέραςμά του, δημιουργώντας έναν θόρυβο που την τρώμαζε. Μπήκε γρήγορα μέσα, κι ας ήταν το σαλόνι της ένα νεκροταφείο βουβών στιγμών, που όλες μαζί, αμίλητες και δακρυσμένες, της πλάκωναν το απεριποίητο κεφάλι της. Το κοίταξε φευγαλέα στον καθρέφτη πάνω απ' τον μπουφέ κι ούτε που νοιάστηκε για το γεγονός ότι είχαν βγει οι σκούρες ρίζες στο βαμμένο ξανθό μαλλί της. Για να το δει ποιος; Ο... κανένας; σκέφτηκε, κουνώντας πικραμένη εκείνο το άβαφο κι αχτένιστο κεφάλι.

Θυμήθηκε ότι ακόμα και στα καλύτερά της ο Αλέξανδρος ούτε που έδινε σημασία. Δεν έπαιρνε καν χαμπάρι αν η γυναίκα του είχε επιλέξει καινούργιο κούρεμα ή χτένισμα, ούτε όταν είχε κάνει κάποια εντυπωσιακή αλλαγή. Ήταν πάντα απασχολημένος, πάντα βιαστικός, πάντα κουρασμένος, κι όλες οι εκφάνσεις του «δεν» έβρισκαν τρόπο να εκδηλωθούν.

Όταν είχε πια συνέλθει από την ταλαιπωρία της δεύτερης εγκυμοσύνης, ακολούθησε τη συμβουλή της φίλης της της Στέλλας, παρόλο που διαφωνούσε με κόλπα και τακτικές, πιστεύοντας ότι δεν μπορεί να μπαίνει η στρατηγική μέσα σε ένα ζευγάρι, για οποιονδήποτε λόγο. Τη Στέλλα τη γνώριζε από τη σχολή ξαναγών κι ήταν από τις ελάχιστες στις οποίες εμπιστευόταν κάποια προσωπικά της θέματα, ακριβώς επειδή οι δυο τους είχαν δεθεί αρκετά, αν και ήταν διαφορετικοί χαρακτήρες. Η Σμαράγδα ήταν πάντα τυπική και επιφυλακτική, ενώ η Στέλλα, έξω καρδιά, μερικές φορές ξεπερνούσε τα όρια από τον ενθουσιασμό της. Δεν ήταν κακό παιδί,

απλώς λίγο επιπόλαιη. Από τότε το είχε γινάτι να κάνει φωτογραφήσεις σε περιοδικά. Μάλιστα είχε παρατήσει μερικές σημαντικές δουλειές ξεναγήσεων για να «ζήσει το όνειρο». Η αλήθεια ήταν ότι ακόμη το κυνηγούσε με κάθε ευκαιρία, έστω κι αν αυτό ήταν σε βάρος των επαγγελματικών της υποχρεώσεων, και ορισμένες φορές τής είχε στοιχίσει. Ασχολιόταν με λίγο απ' όλα: και με άστρα, και με ζώδια, και με ονειροκρίτες, και μ' οτιδήποτε είχε να κάνει με ανεκπλήρωτους έρωτες, γιατί η ίδια έπεφτε πάντα στον γκρεμό. Όμως, παρά τα δικά της λάθη, ήθελε να δίνει και συμβουλές.

Όταν λοιπόν η καπάτσα Πατρινή είχε δει τη Σμαράγδα πολύ πεσμένη και έντονα προβληματισμένη, κι ακούγοντας από την ίδια για τον συνεχή φόρτο εργασίας του Αλέξανδρου και τη μόνιμη κούρασή του, της είχε πει καθαρά: «Εντάξει, εσύ κυρία σε όλα, με τον άντρα σου κορόνα στο κεφάλι σου και το σπιτικό σου πάνω απ' όλα, και καλοβαλμένη και αξιοπρεπής, αλλά πρέπει να γίνεις και λίγο... πουτανίτσα. Βάλε ένα νεγκλιζέ να τον περιμένεις το βράδυ, φόρεσε κανένα ρούχο με λίγο βυζί έξω, πάρε και κανένα μίνι, που έχεις τόσο ωραία πόδια! Φτάνει πια τόση αξιοπρέπεια! Έτσι μπορεί να τον ξυπνήσεις λίγο, να τον σπρώξεις, ρε παιδί μου... Έχεις χρόνο για αξιοπρέπειες. Στο κάτω κάτω, άφησέ τες για έξω από το σπίτι, όχι και μέσα!»

Ακόμα κι έτσι λοιπόν, με τακτικές... Κλεοπάτρας, η Σμαράγδα πολύ σπάνια αφύπνιζε τον Αλέξανδρο. Κι αυτός ο ύπνος του τη φόβιζε και την έκανε να σκέφτεται διάφορα σενάρια, που της προκαλούσαν εφιάλτες ακόμα και στον ξύπνο της. Μήπως οι «εισαγωγές – εξαγωγές» του άντρα της ήταν... ιδιαίτερα έντονες τις βραδινές ή πρώτες πρωινές ώρες, που έλειπε από το σπίτι; Γιατί πώς αλλιώς εξηγούνταν το γεγονός ότι ήταν τόσο... απρόθυμα τα πράγματα έπειτα από πέντε μόλις χρόνια γάμου;

Αυτό ακριβώς γινόταν βρόχος στον λαιμό της. Υποψιαζόταν ότι «κάτι παίζεται», αλλά δεν μπορούσε να βγάλει άκρη. Είχε επιχειρήσει αρκετές φορές στο παρελθόν να θίξει το θέμα, αλλά όσο αποφασισμένη κι αν ήταν, σκόνταφτε στον ίδιο της τον εαυτό και στην αξιοπρέπειά της, που δεν της επέτρεπε να κάνει σκηές.

Για ένα μόνο πράγμα μετάνιωνε σκληρά: για το ότι εκείνη, μια εξαιρετική ξεναγός με περγαμινές, μια πολυτάλαντη διερμηνέας, που μπορούσε να κάνει ακόμα και παράλληλη μετάφραση, είχε σταματήσει τη δουλειά για να αφοσιωθεί πλήρως στο σπίτι της, δεδομένου ότι είχε μείνει έγκυος αμέσως μετά τον γάμο. Ίσως η σύλληψη να έγινε στο ταξίδι του μέλιτος στην Πράγα, ή ίσως λίγες μέρες αργότερα, στο Βερολίνο, που ήταν και το πιθανότερο. Τότε δεν πατούσε στη γη, πετούσε από την ευτυχία! Είχε φτιάξει ένα σκληρό πρόγραμμα για να προλάβουν να δουν όσο πιο πολλά αξιοθέατα μπορούσαν, και τη χαροποίησε ιδιαίτερα που ο Αλέξανδρος ακολουθούσε δίχως αντιρρήσεις ή γκρίνιες. Μόνο που εκείνη ήταν περισσότερο των τεχνών, επιμένοντας σε πολύ ενδιαφέροντα μουσεία, όπως της Περγάμου, ενώ εκείνος ήταν των... πολέμων. Ήθελε πάρα πολύ να δει το Μουσείο της Γκεστάπο, το σημείο στο οποίο αυτοκτόνησε ο Χίτλερ, το κομμάτι που απέμεινε από το τείχος της ντροπής, το Σημείο Ελέγχου Τσάβλι –ένα ξεχωριστό σημείο διέλευσης την εποχή του Ψυχρού Πολέμου–, μα πάνω απ' όλα την Γκλίνικε ή Γέφυρα των Κατασκόπων, εκεί όπου Ανατολικοί και Δυτικοί αντάλασσαν τους αιχμάλωτους πράκτορες. Μάλιστα την περπάτησε όλη, για να μπει στο κλίμα εκείνης της εποχής, όπως είπε γελώντας στη Σμαράγδα, που δεν του χάλασε ποτέ χατίρι.

Εκείνη τη νύχτα έγινε η ανταλλαγή... πυρομαχικών στη σουίτα του εξάστερου ξενοδοχείου τους, κι εκεί μάλλον συνέλαβε η Σμαράγδα, που λίγο καιρό αργότερα έβαλε τα κλάματα από

χαρά όταν ο γιατρός της της ανακοίνωσε την είδηση για την εγκυμοσύνη της.

Τώρα όλα αυτά της φάνταζαν πολύ μακρινά και, κυρίως, τελείως αποκομμένα από το σήμερα.

Μόλις συνειδητοποιούσε αυτή τη δύσκολη νύχτα ακόμα μία πληγή της. Είχε χάσει και την οικονομική της ανεξαρτησία, για την οποία περηφανευόταν από τα δεκαοχτώ της, όταν ανέβηκε στην Αθήνα και πήγε στη σχολή, ενώ παράλληλα εργαζόταν σε δυο δουλειές, σ' έναν εκδοτικό οίκο και σ' ένα μεγάλο εκτελωνιστικό γραφείο κάνοντας μεταφράσεις εγγράφων. Μπορεί ο γερο-Χρήστος, ο πατέρας της, να φώναζε ότι παραμελούσε τις σπουδές της «με τα διάφορα διαόλια που ασχολείσαι από δω κι από κει», αλλά καμάρωνε διαβάζοντας κείμενα που έστελνε η κόρη του στην εφημερίδα της Αρεόπολης, την *Αδούλωτη Μάνη*. Εκείνος έκανε τάχα τον αδιάφορο, αλλά του τα έδειχναν με καμάρι και οι άλλοι συγχωριανοί στα καφενεία στο Οίτυλο, στο Λιμένι, στην Αρεόπολη, ακόμα και στον Γερολιμένα ή τον Κότρωνα, όταν ο γερο-δάσκαλος έφτανε ως εκεί. Κι ήταν γλυκόπικρα τα συναισθήματα, μα μια νύχτα κατέληξαν σε σκέτα πικρά.

Είχε πάει σε μια συγκέντρωση, προκειμένου να συζητήσουν για θέματα της περιοχής, στο ξενοδοχείο *Porto Vitulo* του παλιού του φίλου, του Γερακουλάκου, όταν ένας συγχωριανός, ο Ηρακλής Μοιράκος, του είπε: «Ρε συ Χρήστο, τρεις γιους έκανες, αλλά την προκοπή την είδες από την κόρη...».

Εκεί η καρδιά του έγινε μαύρη, όπως η πλαγιά του καμένου τους βουνού, του Προφήτη Ηλία, απέναντι από το σπίτι τους. Του έξυσαν πληγές που ήθελαν ελάχιστο για να αιμορραγήσουν.

Ο μεγάλος του γιος, ο Παύλος, είχε ανοίξει ένα μικρό ξενοδοχείο προς τη Στούπα. Όχι μόνο δεν είχε γίνει δικηγόρος, όπως τον ονειρευόταν ο πατέρας του, αλλά είχε ξεκόψει κι

από το χωριό, κάνοντας «τον σκλάβο στους ξένους», όπως έλεγε ο σεβάσμιος εκπαιδευτικός. Ο δεύτερος, ο Φώτης, είχε μια αρκετά σημαντική κτηνοτροφική μονάδα, αλλά κι αυτός είχε τραβήξει έναν δρόμο μακριά από τα όνειρα του πατέρα του. Κι ο τρίτος, ο Βασίλης, ο πιο μποέμ απ' όλους, τα καλοκαίρια παρέδιδε μαθήματα ιστιοπλοΐας σε τουρίστες –στον Διρό, στο Γύθειο ή οπουδήποτε αλλού– και τον χειμώνα περιόδευε με διάφορους θεατρικούς θιάσους. Κι όποτε ξέμενε από δουλειά –πράγμα που γινόταν συχνά–, πήγαινε στο ξενοδοχείο του μεγάλου αδελφού, του Παύλου, και παρίστανε τον διευθυντή στη ρεσεψιόν. Αλλιώς τα ήθελε ο Χρήστος Γιατράκος κι αλλιώς του προέκυψαν. Από τα τρία παιδιά και την κόρη –έτσι τα έλεγε κι ο ίδιος–, μόνο η κόρη ασχολήθηκε με τα βιβλία, αν και του ξίνιζε κάπως που την τραβούσαν κυρίως τα ξένα.

Η Σμαράγδα έριξε άλλη μία ματιά στον καθρέφτη, τον μόνο με τον οποίο μπορούσε να συζητήσει, και μάλιστα εντελώς ανοιχτά. Του το ξέκοψε λοιπόν, και το εννοούσε απόλυτα: «Ακόμα κι αν με εμποδίσουν θεοί και δαίμονες, θα φροντίσω να ξαναεργαστώ, να ξαναμπώ στον χώρο, και μάλιστα πολύ σύντομα. Δεν πρόκειται να γίνω συνταξιούχος των οικιακών, ούτε να εντρυφήσω στους εκατό τρόπους μαγειρέματος του κοτόπουλου!».

Εξάλλου, το τελευταίο διάστημα είχε δρομολογήσει και το θέμα των παιδιών, φροντίζοντας να μπουν σε έναν εξαιρετικό ιδιωτικό παιδικό σταθμό. Όταν έμαθε την είδηση ο Αλέξανδρος, δεν του έκανε ούτε κρύο ούτε ζέστη. Το άκουσε σχεδόν αδιάφορα. «Τα παιδιά πρέπει να γίνουν κοινωνικά, να αποκτήσουν παραστάσεις, να προσαρμοστούν στο σύνολο, να μάθουν ότι δεν είναι το κέντρο του κόσμου. Δεν ωφελεί να κάθονται εδώ στο σπίτι, κυκλωμένα από χιλιάδες παιχνίδια», του είχε πει, κι εκείνος είχε απλώς ανασηκώσει τους ώμους.

Ποτισμένη με το δηλητήριο του φόβου και της αγωνίας που της διέλυσαν την ψυχή, η Μανιάτισσα Σμαράγδα Γιατράκου αντιλαμβάνεται τυχαία ότι πίσω από τον ευτυχισμένο γάμο της με τον επιχειρηματία Αλέξανδρο Χολέβα κρύβονται ιστορίες που προκαλούν ανατριχίλα, όπως οι κοφτερές πέτρες του Οίτυλου. Όταν αποφασίζει να τις σκαλίσει, μπλέκεται σε έναν ιστό πραγματικού κινδύνου τόσο για εκείνη όσο και για τα δύο μικρά παιδιά της. Ούτε που φανταζόταν ποτέ ότι ο άντρας που αγάπησε είχε κρυφή ζωή και θα της στερούσε τα αγγελούδια της.

Παγιδευμένη από τον άνθρωπο που ακολούθησε με κλειστά μάτια, βρίσκεται απεγνωσμένη στο πουθενά, κυνηγημένη από θεούς και δαίμονες. Δεν παλεύει πια για την ίδια, αλλά γι' αυτό που αγάπησε περισσότερο κι από τον εαυτό της. Κι όταν τίποτα πια δε φαίνεται ότι μπορεί ν' αλλάξει την τραγική της μοίρα, «μιλάνε» η Μάνη και η Νέμεση κι ανοίγουν διάπλατα οι βαριές πόρτες των φυλακών...

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ
psychogios.gr

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ: 28512